

(This article was originally published in the Swedish Newspaper Dagens Nyheter (www.dn.se) on January 27th 2021, on the occasion of the "Fenduq" exhibition at museum Vandalorum, curated by Jonatan Habib Engqvist.) <https://www.dn.se/kultur/eric-van-hoves-visioner-utvecklas-av-vandalorum/>

Éric van Hoves visioner utvecklas av Vandalorum

Den belgiske konstnären Éric van Hove gör sin första soloutställning i Norden på Vandalorum i Värnamo. "Fenduq" är även ett spännande utvecklingsprojekt, byggt på samarbete och hållbar produktion, skriver Birgitta Rubin.

"Éric van Hove: Fenduq"

Vandalorum, Värnamo. Visas t o m 7/3, endast förbokade besök.

Éric van Hoves "Fenduq" på Vandalorum är mycket mer än en vanlig, vacker konstutställning.

Det är också ett visionärt socioekonomiskt, teknologiskt och marknadsföringsmässigt utvecklingsprojekt. Därtill ett konkret utbyte mellan marockanska hantverkare och den småskaliga, småländska tillverkningsindustrin, i gemensam strävan efter hållbara produktionsmodeller. Såväl i skapandet av "social skulptur" som fungerande produkter – 100 handgjorda elmopeder, tillverkade i Marocko, ska bli färdiga i år!

Nu har Vandalorum, liksom många andra konstinstitutioner, drabbats hårt av coronapandemin och fått anpassa verksamheten; senast med obligatorisk förbokning och något minskade öppettider. Utställningar har också förlängts, både den med Systrarna Jobs textilkonst och van Hoves interdisciplinära "Fenduq". Denna storsatsning byggdes på i helgen med en andra digital "tankesmedja", i samarbete med Linnéuniversitetet, som en del av det interregionala projektet Nya Småland.

Deltagarna var från tre kontinenter; forskare och professorer inom ekonomi, datorteknologi, bioteknik och konst, tillsammans med företagsledare, författare, filosofer, konstnärer, curatorer. På Vandalorums hemsida finns ett rikt referensmaterial; allt ifrån utställningskatalogen med många bilder och en dokumentärfilm om Éric van Hove, till korta föreläsningar av deltagare i tankesmedjan, bland annat om den historiska relationen mellan hantverk och industri.

Här finns även en länk till van Hoves marockanska ateljé (som också heter Fenduq) och det sociala projektet "The Mahjouba Initiative" – det vill säga utvecklingen av handgjorda mopeder. Men trots allt detta hyperintressanta nätmaterial vill jag slå ett slag för den fysiska utställningen. Den är värd en Smålandsresa.

För det är först nära inpå objekten man ser hur utsökt ornamenterade och välgjorda de är, och verkligen förstår hur spännande Éric van Hoves idéer är. Min första tanke om att alla dessa repliker av maskiner, motordelar och fordon bara är något för teknikintresserade kunde jag dessutom skrota på plats. För minst lika viktigt är den konstnärliga gestaltningen, det skickliga hantverket och de fina materialen, varav vissa återvunna och många lokala.

Jag häpnar över hur komplexa verken är, alla med sin egen historia.

Verken i utställningen är inlånade från museisamlingar, det mesta rena konstobjekt men också de första tre prototyperna i "Mahjouba Initiative", varav en handgjord moped som faktiskt går att

köra. Den äldsta skulpturen heter "V12 Laraki" och är en utsmyckad, exakt replik av en Mercedes-Benz V12-motor S-600. Tyngst är "Ús heit" med 800 kilo. Det är min favorit – en förunderlig maskinsulptur inspirerad av en skördetröska, med inslag av frisisk keramik, svenskt glas och indonesiskt bensnideri.

För van Hove verkar intresset ha gått från konstverk inspirerade av motorer till mer praktiskt användbara produkter, som är snygga och samtidigt socialt och miljömässigt hållbara.

Jag cirklar runt podierna och häpnar över hur komplexa verken är, alla med sin egen historia. De är hopsatta av en mängd olika små delar, ibland flera hundra, tillverkade med millimeterprecision. Delarna är gjorda av allt ifrån pärlemor, halvädalstenar, nysilver, gul och röd koppar, kamelben, getskinn, kohorn och en mängd olika träslag, till elektronik, batterier, 3D-printade plastdelar, gummi och superlim! Och här uppges aldrig bara en upphovsperson, utan listor med varenda hantverkarens namn.

Sannolikt är det Éric van Hoves speciella bakgrund som format hans kosmopolitiska, kollektiva och tvärdisciplinära intressen. Han är född 1975 i Algeriet och växte upp i Kamerun, med belgiska föräldrar som var ingenjörer involverade i utvecklingsprojekt. När han var 14 år återvände familjen till Belgien och efter studier på Konsthögskolan i Bryssel reste van Hove till Japan, där han tog sin magister- och doktorsexamen.

Han lär ha besökt 150 länder och skapat plats-specifik konst i över hundra av dem. Sedan 2012 är van Hove baserad i Marocko, där hantverkssektorn sysselsätter hela 20% av befolkningen. I hans ateljé i Marrakech arbetar nu ett tiotal hantverkare men också hans hustru, flera konstnärer, ekonomer och skribenter. Enligt hemsidan är namnet fenuq en kombination av "fenn", arabiska för konst, och "funduq" som betyder handels- och mötesplatser för karavaner.

Hans fokus på lokal produktion, på samarbete istället för konkurrens, känns såväl sympatiskt som ett inlägg i globaliseringsdebatten.

Det traditionella hantverket i Marocko är dock hotat och beroende av turismen, som under pandemin minskat dramatiskt. Problemet är också att få vill betala för avancerat hantverk, så van Hoves upphöjande av hantverkarskunnandet betyder rimligen mycket för de anställdas yrkesstolthet och försörjningsmöjlighet. Hans fokus på lokal produktion, på samarbete istället för konkurrens, känns såväl sympatiskt som ett inlägg i globaliseringsdebatten.

Arbetet med den fjärde mopedprototypen har försenats av pandemin, samtidigt som just den globaliserade tillverkningen nu skärskådas mer kritiskt än någonsin.

Det första exemplaret av "Mahjouba IV" hinner troligtvis inte att visas på utställningen. Men jag bär med mig Éric van Hoves förträffliga mål med den handgjorda elmopeden. Den ska få ner luftföroreningarna, skapa lokala jobb och även bli enklare och billigare att reparera än importerade elmopeder. Och som det lite förnumstigt heter i en utställningstext: "avslöja för marockaner den verkliga kraften i deras hantverksarv".

Birgitta Rubin

KULTUR KONST

Utställning.

Foto: Anders Bergö, Kerttu Allard

"Mahjoubia II" i Éric van Hoves utställning på Vandalorum.

Maskinskulpturen "Ús heit".

Processbild från ateljé Fenduoq, med tillverkning av "V12 Laraki".

van Hoves visioner utvecklas i Värnamo

Den belgiske konstnären Éric van Hove gör sin första soloutställning i Norden på Vandalorum i Värnamo. "Fenduoq" är även ett spännande utvecklingsprojekt, byggt på samarbete och hållbar produktion, skriver Birgitta Rubin.

"Éric van Hove: Fenduoq"

Vandalorum, Värnamo. Visas t o m 7/3, endast förbokade besök.

● Éric van Hoves "Fenduoq" på Vandalorum är mycket mer än en vanlig, vacker konstutställning.

Det är också ett visionärt socioekonomiskt, teknologiskt och marknadsföringsmässigt utvecklingsprojekt. Därtill ett konkret utbyte mellan marockanska hantverkare och den småskaliga, småländska tillverkningsindustrin, i gemensam strävan efter hållbara produktionsmodeller. Såväl i skapandet av "social skulptur" som fungerande produkter – 100 handgjorda elmpeder, tillverkade i Marocko, ska bli färdiga i år.

Nu har Vandalorum, likt många andra konstinstitutioner, drabbats hårt av coronapandemin och fått anpassa verksamheten; senast med obligatorisk förbokning och något minskade öppettider. Utställningar har också förlängts, både den med Systerarna Jobs textilkonst och van Hoves interdisciplinära "Fenduoq". Denna storsatsning byggdes på i

helgen med en andra digital "tankesmedja", i samarbete med Linnéuniversitetet, som en del av det interregionala projektet Nya Småland.

Deltagarna var från tre kontinenter; forskare och professorer inom ekonomi, datorteknologi, bioteknik och konst, tillsammans med företagsledare, författare, filosofer, konstnärer, curatorer. På Vandalorums hemsida finns ett rikt referensmaterial; allt ifrån utställningskatalogen med många bilder och en dokumentärfilm om Éric van Hove, till korta föreläsningar av deltagare i tankesmedjan, bland annat om den historiska relationen mellan hantverk och industri.

Här finns även en länk till van Hoves marockanska ateljé (som också heter "Fenduoq") och det sociala projektet "The Mahjoubia Initiative" – det vill säga utvecklingen av handgjorda moped. Men trots allt detta hyperintressanta nätmaterial vill jag slå ett slag för den fysiska utställningen. Den är värd en Smålandsresa.

För det är först nära inpå objekten man ser hur utsökt ornament-

rade och välgjorda de är, och verkligen förstår hur spännande Éric van Hoves idéer är. Min första tanke om att alla dessa repliker av maskiner, motordelar och fordon bara är något för teknikintresserade kunde jag dessutom skrota på plats. För minst lika viktigt är den konstnärliga gestaltningen, det skickliga hantverket och de fina materialen, varav vissa återvunna och många lokala.

Verken i utställningen är inlända från museisamlingar, det mesta rena konstobjekt men också de första tre prototyperna i "Mahjoubia Initiative", varav en handgjord moped som faktiskt går att köra. Den äldsta skulpturen heter "V12 Laraki" och är en utsmyckad, exakt replik av en Mercedes-Benz V12-motor S-600. Tyngst är "Ús heit" med 800 kilo. Det är min favorit – en förunderlig maskinskulptur inspirerad av en skördetröska, med inslag av frisisk keramik, svenskt glas och indonesiskt bensnideri.

För van Hove verkar intresset ha

Det är först nära inpå objekten man ser hur utsökt ornamentade och välgjorda de är, och verkligen förstår hur spännande Éric van Hoves idéer är.

gätt från konstverk inspirerade av motorer till mer praktiskt användbara produkter, som är snygga och samtidigt socialt och miljömässigt hållbara.

Jag cirklar runt podierna och häpnar över hur komplexa verken är, alla med sin egen historia. De är hopsatta av en mängd olika små delar, ibland flera hundra, tillverkade med millimeterprecision. Delarna är gjorda av allt ifrån pärlemor, halvädeltstenar, nysilver, gul och röd koppar, kamelben, getskinn, kohorn och en mängd olika träslag, till elektronik, batterier, 3D-printade plastdelar, gummi och superlim! Och här uppges aldrig bara en upphovsperson, utan listor med vardena hantverkarens namn.

Sannolikt är det Éric van Hoves speciella bakgrund som format hans som var ingenjör involverade i utvecklingsprojekt. När han var 14 år återvände familjen till Belgien och efter studier på Konsthögskolan i Bryssel reste van Hove till Japan, där han tog sin magister- och doktorsexamen.

Han lär ha besökt 150 länder och skapat platsspecifik konst i över hundra av dem. Sedan 2012 är van Hove baserad i Marocko, där hantverkssektorn sysselsätter hela 20 procent av befolkningen. I hans ateljé i Marrakech arbetar nu ett tiotal hantverkare men också hans

hustru, flera konstnärer, ekonomer och skribenter. Enligt hemsidan är namnet fenduoq en kombination av "fenn", arabiska för konst, och "funduoq" som betyder handels- och mötesplatser för karavaner.

Det traditionella hantverket i Marocko är dock hotat och beroende av turismen, som under pandemin minskat dramatiskt. Problemet är också att få vill betala för avancerat hantverk, så van Hoves upphöjande av hantverkskunnandet betyder rimligen mycket för de anställdas yrkes stolthet och försörjningsmöjlighet. Hans fokus på lokal produktion, på samarbete i stället för konkurrens, känns såväl sympatiskt som ett inlägg i globaliseringsdebatten.

Arbetet med den fjärde moped-prototypen har försenats av pandemin, samtidigt som även den globaliserade tillverkningen nu skärskådas mer kritiskt än någonsin.

Det första exemplet av "Mahjoubia IV" hinner troligtvis inte att visas på utställningen. Men jag bär med mig Éric van Hoves förträffliga mål med den handgjorda elmpeden. Den ska få ner luftföroreningarna, skapa lokala jobb och även bli enklare och billigare att reparera än importerade elmpeder. Och som det lite förnumstigt heter i en utställningstext: "avslöja för marockaner den verkliga kraften i deras hantverksarv".

Birgitta Rubin
birgitta.rubin@dn.se